

WIZJA SPOŁECZNEGO PRZEDSZKOLA "LIPOWA ALEJKA" W POZNANIU

Wizja naszego przedszkola oparta jest na założeniach pedagogiki waldorfskiej, której twórcą jest Rudolf Steiner. Głównym założeniem pedagogiki waldorfskiej jest rozwój dziecka w trzech obszarach: w sferze woli, uczuć i myślenia, co oznacza że ważny jest nie tylko rozwój intelektualny, ale również fizyczny i emocjonalny. Celem jest wychowywanie silnych ludzi o jasnych umysłach .

W ciągu pierwszych siedmiu lat życia dziecko pracuje przede wszystkim nad ukształtowaniem swojego ciała fizycznego oraz nad usytuowaniem siebie w przestrzeni fizycznej (opanowuje wielką sztukę *chodzenia, mówienia i myślenia*). Głównym motywem pierwszych siedmiu lat życia człowieka jest takie przeobrażenie ciała, aby stało się odpowiednim narzędziem dla dalszego rozwoju. Niestychanie ważny jest fakt, że rozwój fizyczny jaki zachodzi po zmianie zębów (ok. siódmego roku życia), opiera się o kształty, jakie narządy przyjęły w ciągu tych pierwszych lat życia.

W codziennej pracy dydaktyczno- wychowawczej duże znaczenie ma dla nas rozwój kreatywności, samodzielności, umiejętności praktycznych, a także zdolności artystycznych (malowanie, rysowanie, eurytmia).

Dla dziecka świat to otaczający go ludzie i natura. Dzieci potrzebują poczucia dobra, prawdy i piękna otaczającego ich świata. Wystrój, subtelne otoczenie, zabawki z naturalnych materiałów, proste, zdrowe pożywienie tworzą fundament dla rozwijającego się człowieka. Smakując zmysłami, dziecko poznaje świat, staje się jego integralną częścią i swoją wolą współtworzy go. Nauczyciel organizuje przestrzeń wypełnioną spokojem, łagodnością, pewnością i pokazuje tym samym, że świat jest po prostu dobry.

W naszym przedszkolu nie ma zajęć dodatkowych takich jak języki obce, szachy, jazda konna.

Rytm i powtarzanie

Dusza małego dziecka jest ściśle związana z życiem organizmu i rozwojem fizycznym. Im bardziej rytmiczne życie małego dziecka tym korzystniej wpływa to na jego zdrowie. Dziecko potrzebuje poczucia bezpieczeństwa a to daje przewidywalność tego co i kiedy po sobie następuje. Ponadto rytm wzmacnia siły życiowe, buduje zaufanie do świata oraz orientację w czasie.

Rytm w życiu przedszkola jest podstawą pracy wychowawczo-dydaktycznej i podstawową potrzebą dziecka. Dzięki powtarzalności dziecko wie czego się spodziewać w danej chwili i czuje się bezpieczniejsze. Wszystko w naszym przedszkolu ma swoje określone miejsce w czasie. Ponadto rytm wzmacnia pamięć. Powtarzanie jakiejś czynności umożliwia dziecku uczenie się bez intelektualnego tłumaczenia. W naszym przedszkolu dzieci uczą się przez powtarzanie, naśladowanie i działanie, a nie przyswajanie wiedzy przez „głowę”. Pracę dydaktyczno-wychowawczą w naszym przedszkolu opieramy na rytmie:

- Dnia – są to czynności o tych samych porach, zmieniające się rytmicznie w ciągu dnia (powitanie, korowód/ część rytmiczna, śniadanie, zabawa swobodna w sali, sprzątanie, przekąska owocowa i zabawy paluszkowe, zabawa w ogrodzie, obiad, baśń, zakończenie).
- Tygodnia – są to różne aktywności wykonywane danego dnia w czasie zabawy swobodnej lub po poczęstunku i zabawach paluszkowych, np.:
 - Poniedziałek- pieczenie bułeczek
 - Wtorek – rysowanie/ lepienie z wosku
 - Środa – malowanie” mokre w mokrym”

- Czwartek – Eurytmia

- Piątek – dzień gospodarczy(porządkowanie) lub urodziny dziecka.

- Roku- związany jest z rytmem przyrody i świętami chrześcijańskimi. Rytm roku prowadzi nas przez kolejne święta obchodzone w naszym przedszkolu. Poprzez prawdziwe opowieści i legendy o świętych dzieci poznają wartości moralne, które stają się dla dziecka w dorosłym życiu drogowskazem (np. Św. Michał mówi o odwadze, św. Marcin uczy nas dzielenia, św. Mikołaj obdarowywania). Odpowiedni wystrój sali, prądkie przedświąteczne, wspólne wypieki, ozdoby, drobne upominki dla dzieci oraz wspólne świętowanie z rodzicami, to wszystko dostarcza niezapomnianych wrażeń i przeżyć, które zostają w duszy i sercu dziecka na całe życie.

Święta obchodzone w naszym przedszkolu to: Św. Plonów- dożynki, Św. Michał, Św. Marcin, Spirala adwentowa- rozpoczęcie Adwentu, Jasełka, Trzech Króli, Wielkanoc, Zielone Świątki, Święto Rodziny, Św. Jan.

Zabawa swobodna

Zabawa swobodna jest najważniejszą aktywnością dzieci w przedszkolu. Jest dla dziecka czymś tak ważnym, jak dla osoby dorosłej praca. Dziecko wkłada w zabawę całą swoją wolę działania. Częścią zabawy swobodnej w przedszkolu jest zabawa w ogrodzie. Do ogrodu wychodzi się codziennie bez względu na pogodę.

Charakter dziecięcej zabawy zmienia się wraz z rozwojem dziecka. Do trzeciego roku życia naśladujące dziecko uszczęśliwia sama czynność. Zabawa małego dziecka jest związana z otoczeniem, z tym co się w nim dzieje. Około czwartego roku życia zaczyna działać w zabawie twórcza fantazja. Pęd do działania znajduje „towarzyszkę” w obudzonej wyobraźni

np. kawałek drewna zamienia się w gąbkę. Pomiędzy piątym i siódmym rokiem życia zabawa w mniejszym stopniu inspirowana jest z zewnątrz - przez działanie osób dorosłych - ale coraz bardziej poprzez przeżycia, wyobrażenia, upodobania i zasłyszane historie.

Zabawa nie tylko rozwija aktywność dziecka, ale jest jakby swoistą terapią dla dzieci. W zabawie dzieci odreagowują trudne doświadczenia jakie przeżyły. Zabawa pozwala na zrealizowanie niespełnionych pragnień, umożliwia zaspokojenie indywidualnych potrzeb, daje dziecku po prostu zwykłą radość. Poprzez zabawę dzieci poznają rzeczywistość i uczą się rozumieć świat. Zabawa ułatwia wchodzenie w życie społeczne, prowadzi do nawiązania więzi.

Podczas zabawy nauczyciele dają dzieciom przestrzeń, aby mogły pielęgnować siły fantazji. Nauczyciele nie ingerują w zabawę dzieci chyba, że zabawa zamienia się w „małpie harce”.

Po zabawie nadchodzi czas sprzątnięcia, gdy wszystkie zabawki wracają na swoje miejsce. Nauczycielka sprząta wraz z dziećmi dając przykład i dodatkowo wspomagając je piosenką lub rymowankami.

Naśladowanie

Naśladowanie i wciąż na nowo powtarzane działania stanowią podstawę procesu uczenia się w okresie wczesnego dzieciństwa i prowadzą dziecko ku dojrzałości szkolnej. Dzieci w wieku przedszkolnym naśladują wszystko co je otacza, obserwując aktywnych, pracujących dorosłych czerpią impulsy, które kształtują ich działanie, zabawę i zachowanie. Zadaniem przedszkola jest stwarzanie przyjaznego otoczenia oraz pobudzanie odpowiedniej aktywności dziecka.

Wykorzystując naturalną cechę rozwojową dziecka jaką jest uczenie przez naśladowanie stwarzamy dzieciom takie sytuacje, w których mogą: poznawać swoje możliwości (poprzez naśladowanie pracy nauczyciela), odkrywać sens i celowość poszczególnych czynności,

doceniać wartość pracy rąk ludzkich, ćwiczyć pamięć i doskonalić koncentrację uwagi, poznawać tradycje, zwyczaje i nawyki higieniczno-kulturalne.

W procesie wychowania przedszkolnego nauczyciel staje się dla dziecka przykładem do naśladowania w myśl zasady: "człowiek staje się człowiekiem wcielając siebie przykład, jaki daje inny człowiek".

W codziennej pracy nauczyciel unika pouczeń i "przemawiania" do intelektu dziecka, natomiast własną postawą i działaniem w naturalny sposób kształtuje u dzieci określone zachowania i pobudza je do działania. Radosna i twórcza atmosfera pracy panująca w sali przedszkolnej jest dla dziecka źródłem spokoju, inspiracji i zachętą do podejmowania własnej aktywności oraz zdobywania nowych umiejętności.

Pielęgnacja zmysłów

W codziennej pracy skupiamy się na pielęgnacji zmysłów u dziecka.

Zmysły podstawowe: dotyk, ruch, równowaga oraz zmysł życia są fundamentalne w rozwoju małego dziecka. Pozwalają mu dostrzegać, poznawać i przeżywać świat zewnętrzny a także określać granice swojego ciała. W kolejnych fazach rozwojowych dzieci uczą się odnajdować związki między wrażeniami przekazywanymi przez zmysły a rzeczywistością. Pielęgnacji i rozwojowi zmysłów u dzieci w wieku przedszkolnym sprzyja odpowiedni wystrój sal przedszkolnych, rytm, działania artystyczne, zabawki wykonane z naturalnych materiałów, zabawa swobodna w sali i na placu zabaw oraz częsty kontakt z przyrodą.

W salach dominują jasne, ciepłe i delikatne odcienie różu, który jest kolorem dającym osłonę i otulenie. Nauczycielki dbają o estetykę sal, na stole są świeże kwiaty a barwy w kąciku pór

roku zmieniają się w ciągu roku zgodnie z panującą aurą - jesień, zima, wiosna, lato lub symbolizują zbliżające się święta w przedszkolu.

Kąćki tematyczne (klockowy, kuchenny) wyposażone są w zabawki wykonane w naturalnych materiałach: pieńki, kamyki, kasztany, szyszki, muszelki i inne. Takie a nie inne zabawki dają prawdziwe wrażenia: ciężkości, różnych kształtów i faktur - nie oszukują zmysłów w przeciwieństwie do zabawek plastikowych, które np. mają ten sam ciężar niezależnie od wielkości.

Działania artystyczne są bardzo ważnym elementem pracy z małym dzieckiem. Lepienie z naturalnego wosku pszczelego, tkanie, szycie, zabawa barwą podczas malowania techniką "mokre na mokrym", wyrabianie ciasta na bułeczki, praca z naturalnym runem owczym czy praca w drewnie wspierają harmonijny rozwój dziecka od strony fizycznej, społeczno-emocjonalnej i poznawczej. Dziecko pracując własnymi rękoma buduje w sobie poczucie "mogę, chcę, potrafię to zrobić".

Kolejnym elementem pielęgnującym zmysły u dziecka oraz rozwój wyobraźni jest rysunek. Dzieci w przedszkolu nie korzystają z gotowych kolorowanek na rzecz samodzielnego i dowolnego rysowania na białych kartkach kredkami z naturalnego wosku.

Pielęgnacja zmysłów u małego dziecka poprzez różnorodność i prawdziwość wrażeń zmysłowych pozwala wykreować w nim harmonię oraz zaufanie do świata.

Grupa różnowiekowa

W naszym przedszkolu nie ma podziału na grupy wiekowe. W każdej grupie są dzieci w różnym wieku od 3 do 6 lat. W szczególnych wypadkach również 2,5- latki oraz 7- latki. Grupy są

podobne pod względem ilości dzieci w każdym wieku oraz o podobnej ilości dziewczynek i chłopców. Przynosi to korzyści zarówno młodszym jak i starszym dzieciom. Młodsze obserwują i naśladowują, ucząc się od nich wielu rzeczy. Starsze dzieci opiekują się młodszymi, nabierają wtedy poczucia wartości. Nauczycielka często podkreśla rolę starszych dzieci (są pomocnikami, zapalają świece podczas Świąt) to dla nich przeznaczone są główne role. Młodsze mają mniej obowiązków i zawsze mogą liczyć na pomoc dzieci starszych. Corocznie najstarsi członkowie grupy odchodzą, a przychodzą młodszy. Dzieci, które zostają w grupie stanowią jej rdzeń i wraz z nauczycielkami przekazują zasady i zwyczaje. Przebywanie w takiej grupie pomaga poznać swoje mocne i słabe strony. Zaletą jest również to, że rodzeństwo może przebywać razem. Różnowiekowe grupy dają możliwość doświadczenia przez dzieci wszystkich ról, jakie są naturalne w rodzinie wielodzietnej: najmłodszego, średniego i najstarszego dziecka, wraz z ich obowiązkami, prawami i przywilejami.

Eurytmia

Eurytmia jest sztuką ruchu rozwijającego poczucie rytmu i przestrzeni, wrażliwości na muzykę i słowa przez co w naturalny sposób kształtuje się wrażliwość na sztukę. W naszym przedszkolu mamy do czynienia z tzw. eurytmią elementarną, która bazuje na obrazach baśni, bajek, opowieści związanych ze świętami oraz czterema porami roku. Dzieci, poprzez naśladowanie harmonijnych ruchów i gestów, same angażują się w przedstawiane obrazy- dzięki temu głębiej je rozumieją. W sposób naturalny wykształcają w sobie zamiłowanie do piękna, wrażliwość, zainteresowanie i bycie uważnym.

Korowód

Korowód to forma zajęć rytmiczno-ruchowych wpisanych w rytm dzienny. Wiersze, piosenki i rymowanki prezentowane w kole są odzwierciedleniem dorocznie zbliżających się świąt w przedszkolu lub dotyczą tego co aktualnie dzieje się w przyrodzie i otoczeniu - pór roku, świata roślin i zwierząt, a także pracy rzemieślników. Zabawy oparte na elementach muzycznych i poetyckich poparte są wyraźnymi gestami nauczyciela, tempo jest na przemian szybkie i powolne. Korowody zwiększają zakres doświadczeń językowych, rozwijają orientację w przestrzeni, dużą i małą motorykę, spostrzegawczość słuchową i wzrokową oraz pamięć. Rytmiczne powtarzanie wzmacnia uczucia i wolę.

Muzyka

Muzyka w przedszkolach waldorfskich grana i śpiewana jest w skali pentatonicznej, odpowiada ona bowiem nastrojowi duszy dziecka. Co ciekawe, bardzo dużo starych, ludowych piosenek (w tym kołysanek) wykonywanych było w tej skali. Muzyka pentatoniczna jest spokojna, otwarta, nie ma końca. Dzieci w okresie przedszkolnym są w tak zwanej fazie „śnienia duszy”, która to faza jest okresem fantazji i zabawy. Jako nauczyciele nie powinniśmy budzić jeszcze świadomości dziecka. Dynamiczne, marszowe rytmy działają wybudzająco i wskazane są dla starszych dzieci w wieku szkolnym.

W naszym przedszkolu nie odtwarzamy muzyki odtwarzaczy CD/ radia, nie korzystamy, telewizorów ani komputerów. Nauczycielki same śpiewają i grają na instrumentach pentatonicznych (lira, dzwonki).

Baśń

Baśń odgrywa znaczącą rolę w naszym przedszkolu. Na koniec rytmu dnia nauczycielka opowiada lub przedstawia wybraną baśń w formie teatrzyku stoliczkowego. Baśnie zawierają prawdę, rozwijają fantazję, odróżniają dobro od zła. Dzięki baśni dziecko w naturalny sposób wzbogaca swoją mowę.

Żywnienie

Żywnienie w naszym przedszkolu oparte jest na produktach wartościowych, prostych, dobrych jakościowo-pozyskiwanych od sprawdzonych dostawców. W ciągu dnia dzieci otrzymują rytmicznie cztery posiłki (o stałych porach dnia)- śniadanie, przekąska owocowo-warzywna, obiad (raz w tygodniu podawane jest mięso i ryba) oraz podwieczorek. Jadłospis układany jest według pór roku- w okresie jesiennym są zupy rozgrzewające, w okresie zimowym- kiszonki, wiosną jemy dużo świeżych warzyw, latem dominują potrawy lekkostrawne.

W żywieniu przestrzega się diet bezglutenowych, bezmlecznych, wegetariańskich i wegańskich. W miarę możliwości uwzględniane są także indywidualne potrzeby żywieniowe dzieci czy alergię. Do potraw nie dodaje się ulepszaczy smaku (glutaminianu sodu, białego cukru) na rzecz soli ziołowej i ziół.

Spoleczny charakter przedszkola

Przedszkole prowadzone jest przez Stowarzyszenie Edukacyjne „Dobry Początek” którego członkami są wszyscy chętni Rodzice i nauczyciele z naszego przedszkola. Integralną i bardzo ważną częścią funkcjonowania naszego przedszkola jest współpraca z Rodzicami na różnych

płaszczyznach. Nauczyciele dbają o częste spotkania z Rodzicami, na których poruszane są tematy organizacyjne dotyczące bieżących spraw, wykłady o tematyce wychowania dziecka i te wspierające samorozwój Rodziców w różnych sferach. Podczas spotkań indywidualnych z Rodzicami wychowawcy przekazują informacje na temat dziecka dotyczące jego rozwoju dzieląc się swoimi spostrzeżeniami, wiedzą i doświadczeniem. Rodzice jako członkowie naszej społeczności angażują się we współorganizowanie świąt i uroczystości przedszkolnych, warsztatów oraz kiermaszów: bożonarodzeniowego oraz wielkanocnego. Biorą też udział w drobnych pracach remontowych i porządkowych przed rozpoczęciem roku szkolnego. Rodzice wchodząc w skład Zarządu Przedszkola oraz Rady Rodziców mogą współdecydować o życiu Przedszkola. Zależy nam na włączaniu się Rodziców w życie przedszkola, bo daje nam to poczucie, że wspólnie tworzymy dobre i piękne miejsce dla dzieci.